

## Önsöz

**T**ez konusu olarak Hatay sorununu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasi Tarih Kürsüsü'nde asistan olduğum sırada, 1980 yılında Prof. Dr. Mehmet Gönlübol önerdi.

Fransa Büyükelçiliği Kültür İşleri Müşaviri Jacques Lafon'un kısa sürede sağladığı bursla Fransız arşivlerinde çalışma imkânını buldum.

Hatay sorununun çözümünde birinci derecede rol oynayan Büyükelçi René Massigli, evinde yaptığımız görüşme sonrasında yazdığı bir mektupla, kapalı bulunan "Massigli Belgeleri"nden yararlanmamı sağladı.

1982 yaz aylarında Hatay'a yaptığım gezide meslektaşım ve Ortadoğu konuları uzmanı Prof. Elizabeth Picard bana eşlik etti. Eski senatörlerden Sayın Yahya Kanbolat da, dönemi yaşamış Hataylılarla tanışıp konuşmama önyak oldu.

1982-83 yılında, araştırmacılara kapalı olan Dışişleri Bakanlığı arşivine girmem için hocam Prof. Dr. Sina Akşin yardımcı oldu. Ancak, bu girişimimiz başarılı olmadı.

Kürsü başkanım ve hocam rahmetli Prof. Dr. Oral Sander de tezin bu ilk aşamasında hep yanımdaydı.

Hepsine, tek tek teşekkür borçluyum.

1984 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki görevimden ayrıldım. Hatay konulu tezim de yarım kaldı.

A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Can Hamamcı yeniden doktora öğrencisi olma ve Hatay konusunda tez yazma sürecinde yapıcı önerileriyle beni yönlendirdi.

Tez danışmanım, hocam Prof. Dr. Ömer Kürkçüoğlu, İstanbul-Ankara arasında bir tez yönetmenin tüm zorluklarını göğüsledi. Sabır ve inançla, en zor anlarda bile birikimiyle bir tez danışmanının yapacağından çok daha fazlasını yaparak bana olan inancını kaybetmedi. Esirgemediği desteği için ona teşekkür borçluyum.

Tez İzleme Komitesi üyeleri Prof. Dr. Ersin Onulduran ve Prof. Dr. Atilla Eralp de bu aşamada destek ve anlayışlarını esirgemediler.

Kaynak konusunda her başım sıkıştığında, hocam Prof. Dr. Mete Tunçay ve arkadaşım Prof. Dr. Cemil Koçak yardımına koştular.

F. Rengin Ada, tezin en zor günlerini benimle paylaştı.

Pınar Yurtan tezin ilk aşamasında yazım görevini üstlendi. İstanbul Bilgi Üniversitesi Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi Bölümü'nden Araştırma Görevlisi arkadaşım Burcu Çavuş'un cefakâr katkısı olmasaydı, tezin yazım ve düzeltme aşaması son derece zahmetli olurdu. Son anda sevgili İdil Laslo da yazım için yardım elini uzattı.

Tezin ortaya çıkmasını mümkün kılan herkese teşekkür ederim.

Bilinen bir tarihi olayı, arşiv belgelerine dayanarak “yeniden oluşturmanın” zorluğunu yazım aşamasında bir kez daha gördüm. Bu tezle, Hatay'la ilgili çalışmalara bir yenisi daha eklenmiş olmaktadır. Elbette, bu tez Hatay sorunuyla ilgili çalışmaların sonuncusu da olmayacaktır. Türk Dışişleri arşivi açıldıktan sonra –konunun en azından bazı bölümlerinin– yeniden yazılmasını gerektirecek belgelere ulaşılabileceğini umuyorum. Ayrıca, Türk dış politikasının bugününe ışık tutacak karşılaştırmalı bir Musul ve Hatay sorunları incelemesi de tarihçileri beklemektedir.

SERHAN ADA  
İstanbul, 2005